

Til lovforslag nr. L 155

Folketinget 2013-14

Betænkning afgivet af Ligestillingsudvalget den 0. maj 2014

Udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om lige løn til mænd og kvinder

(Kønsopdelt lønstatistik)

[af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen)]

1. Ændringsforslag

Enhedslisten har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 12. marts 2014 og var til 1. behandling den 1. april 2014. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Ligestillingsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i <> møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og beskæftigelsesministeren sendte den 31. oktober 2013 dette udkast til udvalget, jf. LIU alm. del – bilag 12. Den 12. marts 2014 sendte beskæftigelsesministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 29 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (V, DF, LA og KF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod det af EL stillede ændringsforslag.

Venstres, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget mener ikke, at det er nødvendigt at stramme reglerne om kønsopdelt lønstatistik og finder det unødvendigt at indlemme en lang række små og mellemstore virksomheder i reglerne. Partierne mener, at en sådan ændring kun vil være med til at belaste disse virksomhe-

der med flere administrative byrder, der forværrer deres konkurrenceevne. Partierne undrer sig desuden over, at regeringen blandt andet begrunder forslaget i, at der på nuværende tidspunkt ikke bliver indberettet korrekt. V, DF og KF mener i stedet, at regeringen burde tage hånd om dette problem, sådan at de virksomheder, som i dag er forpligtet til at indberette lønoplysninger, rent faktisk gør det.

V, DF og KF finder det yderst problematisk, at lovforslaget medfører, at virksomheder med helt ned til 10 fuldtidsansatte, hvoraf tre er mænd og tre kvinder, hvert år skal indberette lønstatistik til Danmarks Statistik. Bekymringen skyldes, at indberetninger ned til så få personer, kan være med til at krænke den enkelte medarbejders ret til personlige lønoplysninger, sådan som Datatilsynet har påpeget det i deres høringssvar til lovforslaget. Desuden mener de tre partier, at ændringen forringer kvaliteten af lønstatistikkerne, da opgørelsesgrundlaget ikke vil være tilstrækkeligt funderet.

V, DF og KF mener desuden, at forslaget griber ind i nuværende og fremtidige overenskomster mellem arbejdsmarkedets parter, sådan som det nævnes i høringssvaret fra Dansk Arbejdsgiverforening.

Partierne er enige i, at ligeløn på arbejdsmarkedet stadig skal være et fokusområde, men politiske reguleringer skal foretages på et sagligt, fagligt og fornuftigt grundlag, hvor respekten for den enkelte medarbejder er i højsæde. Det mener V, DF og KF ikke er tilfældet med dette lovforslag. Af de nævnte årsager, kan V, DF og KF ikke støtte lovforslaget.

Et *mindretal* i udvalget (S, RV og SF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* uændret.

Socialistisk Folkepartis medlemmer kan ikke stemme for det af EL's stillede ændringsforslag. SF bemærker, at begge arbejdsgiverforeninger i høringsvarene siger de selv som forening i forvejen anvender det lønbegreb, som også Danmarks Statistik benytter. Det mener SF er tilstrækkelig garanti, og derfor mener vi ikke, at der er behov for at tage den præcisering med som ændringsforslaget opridser. Præciseringen kunne desuden utilsigtet risikere at bremse for f.eks. enkelte arbejdspladser, der gerne vil arbejde med endnu mere retvisende lønbegreber.

Et *mindretal* (EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag. Såfremt det stillede ændringsforslag ikke bliver vedtaget, vil mindretallet stemme for lovforslaget.

Enhedslistens medlemmer af udvalget støtter lovforslaget og stemmer for det ændringsforslag, som vi har stillet. Enhedslisten finder, at det er et godt lovforslag, men vores ændringsforslag vil gøre det meget bedre. Ændringsforslaget handler om lønbegreber, som vi tidligere har diskuteret i forbindelse med den tidligere Lønkommission. I bemærkningerne til lovforslaget understreges det, at arbejdsgiverne har metodefrihed, når de enten selv eller via deres arbejdsgiverforening udarbejder deres lønstatistik. I høringsnotatet angiver ministeriet, at Danmarks Statistik bruger lønbegrebet standardberegnet timefortjeneste. Det er et kønsneutralt begreb. Imidlertid benytter en del af arbejdsgiverne det såkaldte fortjeneste pr. præsteret arbejdstime. Det betyder, at lønnen vokser, når en kvinde tager en sygedag for at passe sit barn eller går på barselsorlov. Når arbejdsgiverne bruger deres metodefrihed til at bruge det sidstnævnte lønbegreb, undergraver det den kønsopdelte lønstatistik. Det er ikke hensigtsmæssigt og Enhedslisten har derfor stillet ændringsforslag om at lønstatistikken skal tage udgangspunkt i den standardberegneede timefortjeneste.

Udover dette ønsker Enhedslisten at understrege, at den kønsopdelte lønstatistik er et redskab, som kan bruges til at bekæmpe de uforklarlige lønforskelle mellem mænd og kvinder. Men hvad er baggrunden for den såkaldte forklarlige lønforskel? Det handler jo først og fremmest om det kønsopdelte arbejdsmarked. Vi kan citere fra de forskere, som var med i Lønkommissionen, og om Finansministeriets såkaldte objektive lønforskelle hedder det videre: »Det er i

denne forbindelse vigtigt at være opmærksom på, at de »forklarede« andele ikke siger noget om, hvor retfærdige eller uretfærdige lønforskellene er på de enkelte områder«, jf. »Lønforskelle mellem mænd og kvinder i 2007 – analyser for Lønkommissionen, SFI 2010«. Et fortvivlende punkt i den danske ligelønslov er den manglende definition af arbejde af samme værdi. Det er et væsentligt område, som vi vil tage op ved en senere lejlighed.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af Enhedslisten

Til § 1

1) I den under nr. 3 foreslåede § 5 a affattes stk. 3, 3. pkt., således:

»Standardberegnet timefortjeneste skal anvendes som lønbegreb for alle lønmodtagere i lønstatistikken.«
[Obligatorisk anvendelse af standardberegnet timefortjeneste som lønbegreb i kønsopdelt lønstatistik]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Med den foreslåede ændring vil det blive obligatorisk at anvende standardberegnet timefortjeneste som lønbegreb i kønsopdelt lønstatistik. Kollektive overenskomster i medfør af § 1, stk. 5, skal på samme måde stille krav om standardberegnet timefortjeneste som lønbegreb i lønstatistikken for at kunne fravige § 5 a.

Pernille Rosenkrantz-Theil (S) Rasmus Horn Langhoff (S) Rasmus Prehn (S) Karin Gaardsted (S) Troels Ravn (S)

Astrid Krag (S) Lennart Damsbo-Andersen (S) Liv Holm Andersen (RV) nfmd. Zenia Stampe (RV) Camilla Hersom (RV)

Özlem Sara Cekic (SF) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Johanne Schmidt-Nielsen (EL) Stine Brix (EL)

Jørgen Arbo-Bæhr (EL) Louise Schack Elholm (V) Karen Ellemann (V) Jane Heitmann (V) Jakob Engel-Schmidt (V)

Finn Thranum (V) Mads Rørvig (V) Inger Støjberg (V) Fatma Øktem (V) Pia Adelsteen (DF) Liselott Blixt (DF)

Martin Henriksen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Merete Riisager (LA) fmd. Charlotte Dyremose (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Socialdemokratiet (S)	47	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Liberal Alliance (LA)	9		

Oversigt over bilag vedrørende L 155

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra beskæftigelsesministeren
2	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 155

Spm.nr.	Titel
1	MFU spm. om, hvorvidt de lønoplysninger, som virksomheder med helt ned til 10 fuldtidsbeskæftigede med lovforslaget pålægges at skulle indberette til Danmarks Statistik eller en arbejdsgiverorganisation, i forvejen er tilgængelige via indberetninger til SKAT, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om at oversende den analyse, der ligger til grund for fastsættelsen af de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om ministeren, som teknisk bistand, vil udarbejde et ændringsforslag, som indebærer, at arbejdsgiver og arbejdsgiverforening ved udarbejdelse af deres lønstatistik får pligt til at benytte det kønsneutrale lønbegreb standardberegnet timefortjeneste, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren mener, at lovforslaget sikrer, at den lønmodtager, der ønsker fortrolighed om sin løn, er sikret anonymitet, da lovforslaget ikke udelukker, at virksomheden kan udarbejde en statistik med celler på 3 mænd og 3 kvinder og løntal i kr./øre (absolutte tal), til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om ministeren vil fremsende et eksempel på en statistik for henholdsvis en virksomhed med 10 ansatte og en med 100 ansatte, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, at oplyse antallet af ligelønssager ved domstole/faglig voldgift de seneste 10 år, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvor mange kollektive overenskomster har implementeret den gældende Ligelønslovs § 5a, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm., om der ikke er tale om et regeringsindgreb i kollektive overenskomster, når kollektive overenskomster, der har implementeret den gældende ligelønslovs § 5a, er omfattet af lovforslaget, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, hvad baggrunden er for, at kollektive overenskomster, der har implementeret den gældende ligelønslovs § 5a, er omfattet af lovforslaget, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm., om der har været rejst sager om en virksomheds manglende efterlevelse af overenskomstens bestemmelse af den eksisterende ligelønslovs § 5a, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm., om arbejdsmarkedets parter i fællesskab har anmodet om en ændring af deres kollektive overenskomster, der har implementeret

- den gældende ligeløns § 5a, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, hvad baggrunden er for, at lønstatistikken skal vise alle arbejdsfunktionerne, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om, når en medarbejder efter forslaget har krav på at oplyse sin DISCO-kode, gælder det så både den 6-cifrede, 4-cifrede, 3-cifrede, 2-cifrede og 1-cifrede kode, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om at bekræfte, at lovforslaget alene tager sigte at adressere den såkaldte uforklarlige lønforskel, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om kønsopdelt lønstatistik vil adressere det kønsopdelte arbejdsmarked, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om regeringen finder, at det kønsopdelte arbejdsmarked er et problem, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om regeringen har foretaget en opgørelse over antallet af timer den enkelte virksomhed skal bruge, når den skal forberede sig og efterfølgende drøfte statistikken med medarbejderne, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om ministeren kan bekræfte, at en virksomhed i sin lønstatistik må bringe lønoplysninger i kroner og øre for grupper på 3 medarbejdere, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om, når ministeren i L 155 – svar på spm. 8 oplyser, at der ikke med lovforslaget er tale om et regeringsindgreb i kollektive overenskomster, kan oplyse sin definition på et regeringsindgreb i kollektive overenskomster, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om at oplyse, hvorvidt virksomheder indenfor et givent overenskomstråde, der har implementeret den gældende ligelønslovs § 5a i deres nugældende kollektive overenskomst eller i øvrigt har regler om kønsopdelt lønstatistik, og ikke får forhandlet denne overenskomstbestemmelse væk, både er omfattet af overenskomstens krav om lønstatistik og lønstatistik efter den nye § 5a, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm., om ministeren, som teknisk bistand, vil udarbejde et ændringsforslag, som indebærer, at lovforslaget sikrer, at overenskomstbestemmelser, der implementerer den gældende ligelønslovs § 5a eller i øvrigt har regler om kønsopdelt lønstatistik inden 1. januar 2015, ikke berøres af lovforslaget, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm., om ministeren, som teknisk bistand, vil udarbejde et ændringsforslag, som indebærer, at lovforslaget sikrer, at overenskomstbestemmelser, der har implementeret den gældende ligelønslovs § 5a eller i øvrigt har regler om kønsopdelt lønstatistik ophører og bortfalder fra det tidspunkt, til hvilket den pågældende kollektive overenskomst kan opsiges til ophør, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

- 23 Spm., om ministeren kan uddybe L 155 – svar på spm. 12 og f.eks. gennem et eksempel med en virksomhed med 10 ansatte forklare, hvordan en lønstatistik med alle arbejdsfunktionerne og ikke alene DISCO-6 giver et bedre redskab til at reducere kønsbestemte lønforskelle, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om, hvorledes en virksomhed med 10 ansatte skal adressere det kønsopdelte arbejdsmarked med en lønstatistik efter lovforslaget, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om at oplyse, om der er udarbejdet en byrdemåling svarende til den, der refereres til i L 155 – svar på spm. 2, og som redegør for virksomhedernes ressourceforbrug, når de har fået den kønsopdelte lønstatistik i hænde i henhold til lovforslaget, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om at oplyse, om der indenfor det forslag til forordning om databeskyttelse, der i øjeblikket forhandles i EU's ministerråd, fortsat kan indhentes, bearbejdes og udarbejdes lønstatistikker af Danmarks Statistik, DA og Finanssektorens Arbejdsgiverforening, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om at oplyse, om det forslag til forordning om databeskyttelse, der i øjeblikket forhandles i EU's ministerråd, vil forhindre, at der oplyses lønoplysninger om medarbejdergrupper på tre personer, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om at redegøre for, om oplysninger om løn i en arbejdsfunktion, der alene omfatter tre personer, er lovlig efter Persondataloven jf. Datatilsynets hørings svar, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm. om at redegøre for, hvordan det sikres, at statistikkerne bliver udformet på en måde, der ikke giver virksomhederne unødvendige administrative byrder, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå